

«Το όνομά μου είναι Χάιντς Ντάριο Κούνιο, σήμερα είμαι 93». Με αυτά τα λόγια ξεκίνησε τη συγκλονιστική του διήγηση το 2021 στο [star.gr](https://www.star.gr), με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Μνήμης για τα θύματα του Ολοκαυτώματος στις 27/01, ένας από τους ελάχιστους εν ζωή Έλληνες Εβραίους που κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο εκτοπίστηκαν στα

ναζιστικά στρατόπεδα εξόντωσης και κατάφεραν να γυρίσουν πίσω.

Ο Χάιντς Κούνιο ήταν επιβάτης στο πρώτο βαγόνι που έφυγε από τη Θεσσαλονίκη για το Άουσβιτς. **Όταν απελευθερώθηκε από τους Αμερικανούς, ζύγιζε μόλις 36 κιλά, ενώ με το ζόρι μπορούσε να σταθεί όρθιος**. Πολλοί από τους ανθρώπους που γλύτωσαν από τη γενοκτονία απέφυγαν στα χρόνια που ακολούθησαν να μιλήσουν για τα δεινά του Ολοκαυτώματος, προσπαθώντας να ξεχάσουν, όχι όμως και ο ίδιος.

«Θα μιλώ μέχρι την τελευταία στιγμή στη ζωή μου και δε θα ξεχάσω ποτέ, ώπου να πεθάνω», είπε ο άνθρωπος ο οποίος έζησε τη φρίκη στο Άουσβιτς, ξεγέλασε τον θάνατο από ένα χαμόγελο της τύχης, ενώ πριν από δύο χρόνια νίκησε και τον κορωνοϊό.

Στα 15 του βρέθηκε μαζί με τον πατέρα, τη μητέρα και την αδερφή του στην πρώτη αποστολή των Εβραίων που στάλθηκαν από τη Θεσσαλονίκη στο **Άουσβιτς Μπίρκεναου**.

«Ήταν το μεγαλύτερο στρατόπεδο καταστροφής της ανθρώπινης ψυχής. Εκεί σκοτώθηκαν πάρα πολλοί. Από τους 55 χιλιάδες κατοίκους της ισραηλιτικής κοινότητας της Θεσσαλονίκης γύρισαν από τα στρατόπεδα μόλις 800 με 1.000 άνθρωποι», είπε.

Στα τρένα για το Άουσβιτς

Τον **Μάρτιο του 1943** οι Γερμανοί σήκωσαν μεσάνυχτα από τα κρεβάτια τους περίπου **2.500 Εβραίους** της πόλης και τους διέταξαν να είναι έτοιμοι έως τις 4 το πρωί. Στη συνέχεια συγκέντρωσαν τον κόσμο σε ένα μικρό στρατόπεδο του βαρόνου Χιρς, δίπλα στον σιδηροδρομικό σταθμό Θεσσαλονίκης.

«Κουβαλούσα μόνο μία βαλίτσα. Επιτρέπονταν ένα πακέτο ή μια βαλίτσα με ανώτερο βάρος τα 15 κιλά. Χρήματα μηδέν. Στο τρένο το κάθε βαγόνι έπαιρνε μάξιμουμ 30 με 40 ανθρώπους. Δεν ήταν επιβατικά, αλλά αυτά που βάζουν τα άλογα, τους χοίρους και όλα τα άλλα ζώα, για να τα μεταφέρουν από δω και από κει. Οι Γερμανοί έβαζαν μέσα με τη βία 80 ανθρώπους, οι οποίοι δε γνώριζαν πού πηγαίνουν και τι τους γίνεται. Μανάδες, παιδιά, λεβέντες, ήρωες του πολέμου με την Αλβανία, όλοι ανακατεμένοι μέσα στο βαγόνι. Άλλα βαγόνια είχαν πόρτες συρόμενες και από τις δύο πλευρές και άλλα ήταν τελείως ξεσκέπαστα. **Από εκεί άρχισε το μαρτύριο**», ανέφερε ο κ. Κούνιο.

Όπως πρόσθεσε, θυμάται ακόμη τον τρόπο που οι Ναζί φέρονταν στους ανθρώπους, οι οποίοι με τη βία στάλθηκαν στο Άουσβιτς για να δουλέψουν για λογαριασμό τους.

«Οι Γερμανοί φρουροί, καθ' όλη τη διάρκεια της φορτώσεως, επέβλεπαν και χτυπούσαν αλύπητα όποιον σκόνταφτε ή δεν μπορούσε να τρέξει ή να ανέβει το σκαλοπάτι. Μας απαγόρευαν να φοράμε παλτό. Το πολύ ξύλο που έπεσε συνέτισε όλους να μπουν στο βαγόνι πιο γρήγορα.

Το ταξίδι με αυτά τα βαγόνια κρατούσε από επτά έως εννέα ημέρες, με κλειστή πόρτα. **Δεν μπορούσες να αναπνεύσεις**», είπε.

«Τα τρένα ήταν ρυθμισμένα να φτάνουν τα μεσάνυχτα για να μας τρομάζουν».

Το τρένο με τους πρώτους Έλληνες Εβραίους έφτασε στο Άουσβιτς Μπίρκεναου τα μεσάνυχτα.

«Είχε ρυθμιστεί να φτάνει πάντα μεσάνυχτα, διότι **η εικόνα που αντίκριζαν αυτοί οι άνθρωποι όταν κατέβαιναν στη ράμπα του τρένου ήταν τρομακτική**. Τέτοιο ήταν το κρύο που όταν έφτυνες κάτω έκανε τσακ. Δεν προλάβαινε να μην παγώσει. Η ψύχρα ήταν μεγάλη και τον χειμώνα γίνεται σαν κρύσταλλο και βλέπεις πολύ μακριά και πολύ καλά. Πέντε μεγάλες καμινάδες, η κάθε μία περίπου 30 μέτρα ψηλή και από κάθε καμινάδα ξεχύνονταν ένας μεγάλος μώυρος στρογγυλός καπνός, ο οποίος στην κορυφή άλλαζε χρώμα και από μαύρος γινόταν σαν ατμός. Από κάτω, γύρω από τον περίβολο του Άουσβιτς ήταν πέντε κρεματόρια, που το καθένα αποτελούσε μία ξεχωριστή ομάδα βιομηχανοποίησης του θανάτου. Εκεί σκότωναν τους Εβραίους με αέρια και μετά τους έκαιγαν στους φούρνους. Βγαίνοντας από τα βαγόνια, λοιπόν, βλέπαμε τον ουρανό κατακόκκινο και πέντε τέτοιες φλόγες και έσπασε η καρδιά. Εμείς νομίζαμε ότι ήταν εργοστάσια, γιατί ακόμα δεν είχαμε ιδέα τι ήταν», είπε ο κ. Κούνιο, μιλώντας στο star.gr.

Πώς κατάφερε να σωθεί

Το ξύλο από τους Γερμανούς άρχισε με το που αποβιβάστηκαν οι πρώτοι Εβραίοι στη ράμπα των τρένων στο Άουσβιτς.

«Άγριες φωνές, δάκρυα. Πού είναι το παιδί μου να φωνάζει ο ένας... πού είναι το μωρό μου, να φωνάζει ο άλλος... πού είναι ο τραυματιοφορέας που μας υποσχέθηκαν ότι θα μας δίνετε... Τίποτα από όλα αυτά.

Κατεβήκαμε με το ζόρι. Τίποτα δε γινόταν με τη θέληση. Δεξιά και αριστερά από τις πόρτες των βαγονιών ήταν δύο Γερμανοί SS από τους χειρότερους που έχετε δει. Ψηλοί, δυνατοί και είχαν όλοι μαστίγια. Άρχισαν να βαρούν χωρίς να ρωτάνε και να τσιρίζουν κι αυτοί μανιασμένοι "κατεβείτε, κατεβείτε, στοιχηθείτε...".

Παντού έπεφτε ξύλο κι έπεφτε ξύλο περισσότερο στους Εβραίους της Θεσσαλονίκης. Οι περισσότεροι δε μιλούσαν γερμανικά κι επειδή δεν καταλάβαιναν, δεν εκτελούσαν όσα τους έλεγαν. Πού να καταλάβουν τι θα πει κατεβείτε... κι έτσι έτρωγαν ξύλο άφθονο και δεν ήξεραν τι τους γίνεται. Όταν πια κατάλαβαν οι Γερμανοί ότι δε μιλούν τη γλώσσα, ρώτησαν ποιος ξέρει γερμανικά. Η οικογένειά μου κάναμε ένα βήμα μπροστά. Μας είπαν "εσείς οι τέσσερις θα έρχεστε στον σταθμό κάθε φορά που θα φτάνει ελληνική αποστολή και θα παραλαμβάνετε τις ομάδες από την Ελλάδα". **Αυτό ήταν το κλειδί που μας έσωσε. Σταθήκαμε τυχεροί**. Ο πατέρας μου, ο οποίος ήταν κουτσός, η μητέρα μου, η αδερφή μου κι εγώ που ήμασταν μικρά παιδιά. Δηλαδή οι τρεις από την οικογένεια έπρεπε να πάμε περίπατο στα ουράνια αμέσως, να μας σκοτώσουν και να

μας κάψουν. **Τότε, σήκωσα τα μάτια μου στον ουρανό, είδα όλα τα αστεράκια και μέσα μου παρακάλεσα να μας σώσουν από αυτούς τους διαβόλους».**

Η διαλογή

Μόλις έφτανε το τρένο με τους Εβραίους, ξεκινούσε η διαλογή, που έκρινε ποιοι θα οδηγούνταν στα στρατόπεδα για εργασία και ποιοι στους θαλάμους αερίων και στα κρεματόρια. Κάθε αποστολή είχε από 900 έως και 2.000 άτομα, ανάλογα με τον αριθμό των βαγονιών, σημείωσε ο κ. Κούνιο, ο οποίος έκτοτε εκτελούσε χρέη διερμηνέα.

«Ο διαχωρισμός γινόταν με το μάτι κι έδειχναν με το δάχτυλο. Ήταν στημένος πάντοτε ένας SS με μία ομάδα 40 οπλισμένων με αυτόματα γύρω του.

Δε διάλεγαν στην τύχη. Ζητούσαν να βγουν στη γραμμή μπροστά όσοι μπορούσαν να δουλέψουν. Από κάθε αποστολή άλλες φορές ξεχώριζαν 80 άτομα και άλλοτε 120, που ήταν το μάξιμουμ. Αυτοί έμπαιναν στο στρατόπεδο. Όλους τους υπόλοιπους τους έβαζαν σε μία πρόχειρη γραμμή και μέσα σε δύο ώρες τους είχαν κάψει. Γίνονταν οι άνθρωποι καπνός και στάχτη. Και ανέβαινε, ανέβαινε ο καπνός ψηλά και μέσα του είχε τις ψυχές των ανθρώπων.

Φανταστείτε τις μανάδες με τα μικρά τα παιδιά, μέσα στο τσουχτερό το κρύο να κλαίνε, να χτυπιούνται. Εκείνη τη στιγμή έδιναν και τον αριθμό. **Εγώ ήμουν το 109565»,** είπε.

Η ζωή στο Άουσβιτς

Η αιχμαλωσία του κ. Κούνιο από τους Ναζί και οι κακουχίες που πέρασε κράτησαν 18 μήνες.

«Η ζωή στο Άουσβιτς ήταν φοβερή. Ξυπνούσαμε πάντα με ξύλο. Μας χτυπούσαν πάντα αλύπητα για το παραμικρό.

Το πρωί τρώγαμε ένα κομμάτι ψωμί που ζύγιζε μεταξύ 60 και 120 γραμμάρια. Το μεσημεριανό ήταν το ίδιο το ψωμί και σούπα σε μια μικρή κατσαρολίτσα, που ζητήμα να έπαιρνε μισό λίτρο. Όλα ήταν σουποειδή. Βραδινό φαγητό πολλές φορές δεν υπήρχε ή ήταν μία σούπα σκέτο νερό, πολύ χειρότερη από αυτή που είχαμε το μεσημέρι. Για να φαίνεται γεμάτη, όταν καθάριζαν τις πατάτες, κρατούσαν χωριστά τις φλούδες. Τις πατάτες τις έπαιρναν οι Γερμανοί κι έριχναν στη σούπα τις φλούδες, για να βράσουν και να φάνε οι κατάδικοι», είπε ο κ. Κούνιο.

Ο ίδιος κι ο πατέρας του τοποθετήθηκαν από τους Γερμανούς στο ραφτάδικο.

«Ράβαμε κομμάτια, κομμάτια διάφορα υφάσματα, τα οποία ήταν όλα κομμένα και τα κάναμε σε ό,τι υπόδειγμα ήθελαν. Κυρίως ράβαμε παντελόνια, γιατί τα παντελόνια σκίζονταν συνέχεια. Οι Γερμανοί έπαιρναν ό,τι ήταν χρήσιμο. Έκοβαν τα κουμπιά από τα ρούχα όσων έφταναν και τα έπαιρναν, ενώ τα υπόλοιπα ρούχα τα έστελναν σε διάφορες υπηρεσίες φτωχών των Γερμανών. Εμάς μας έδωσαν ρούχα, τα οποία ήταν φτιαγμένα από μαλλί φτιαγμένο από φλοιούς δέντρων. Το έκοβαν πάρα πολύ λεπτό και το έκαναν μετά πλεκτό», είπε.

Η μουσική του Άουσβιτς

Ένα από τα παράδοξα που είχαν τα στρατόπεδα συγκέντρωσης των Ναζί ήταν η ύπαρξη μουσικής.

«Όταν πονάς, όταν πεινάς, τι κάνεις; Κλαις. Αυτός ήταν ο ρόλος της μουσικής. Γι' αυτό είχαμε μουσική κι ο ρόλος της μουσικής ήταν για να σου δώσουν έναν τρόπο κουράγιου να περπατάς. Η μουσική κάλυπτε την αγωνία και τα κλάματα. Στο Άουσβιτς υπήρχε μία ορχήστρα, αλλά της κακιάς ώρας, από ανθρώπους που έπαιζαν μουσικά όργανα», εξήγησε ο κ. Κούνιο.

«Δεν υπήρχε καμία ανθρωπιά από τα SS»

Ερωτώμενος αν υπήρξαν στιγμές ανθρωπιάς στο Άουσβιτς, ο ίδιος ήταν κατηγορηματικός.

«Δεν υπήρξαν στιγμές ανθρωπιάς. Ανθρωπιά από τους Γερμανούς SS δεν υπήρχε. Ο στρατός τους είχε ανθρωπιά, αλλά οι SS ήταν κάτι άλλο κι εκεί ήταν μόνο SS.

Ήταν όλα πολύ καλά προετοιμασμένα. Αυτός ο κύκλος του τρόμου, να βλέπεις τόσους πολλούς να σκοτώνονται που δεν ήξερες τι να κάνεις, να αντισταθείς δεν μπορούσες, αμέσως έπεφτε ξύλο. Η ψυχή σου τσαλακώθηκε», είπε.

«Ελπίδα ήταν το ψηλό φουγάρο... Να φύγουμε μία ώρα νωρίτερα»

Καθημερινά οι κρατούμενοι του Άουσβιτς φλέρταραν με τον θάνατο, με αποτέλεσμα σύντομα να χάσουν την ελπίδα τους.

«Δεν ξέραμε τι μας γίνεται. Δε μας πληροφορούσαν για τίποτα. Ελπίδα ξέρετε ποια ήταν; Το ψηλό φουγάρο που πετούσε φωτιές. Να ήσουν κι εσύ ένα κομμάτι φωτιάς, να πήγαινες στον ουρανό μία ώρα νωρίτερα. Αυτή ήταν η ελπίδα. Ήλπιζα στην αρχή. Όχι μόνο εγώ. Όλοι αυτοί οι φουκαράδες που πήγαν και τους έκαιγαν ήλπιζαν στον Ύψιστο. Μόνο όταν άρχισαν οι πρώτες βροντές των ρωσικών κανονιών αρχίσαμε να ελπίζουμε κι εμείς στην απελευθέρωση, η οποία όμως δεν ερχόταν. Επί ένα μήνα οι μάχες ήταν κοντά στη Βαρσοβία, αλλά δεν τα κατάφεραν τόσο γρήγορα», είπε ο κ. Κούνιο.

«Ζύγιζα 36 κιλά όταν απελευθερώθηκα».

Πριν μπουν οι Ρώσοι στο Άουσβιτς, οι Γερμανοί, υποχωρώντας, μάζεψαν τους κρατούμενους που μπορούσαν ακόμη να περπατήσουν και τους έστελναν σε άλλα στρατόπεδα συγκέντρωσης.

«Έτσι περάσαμε πέντε ακόμη μήνες αιχμάλωτοι στο Μαουτχάουζεν και στο Έμπενζεε. **Όταν απελευθερώθηκα από τους Αμερικανούς, ζύγιζα 36 κιλά. Ξέρετε τι θα πει 36 κιλά; Είναι μόνο τα κόκκαλα του ανθρώπου. Ένα τσιτωμένο δέρμα που το άγγιζες και πονούσες. Δεν μπορούσα να σταθώ όρθιος.** Τα μόνα όργανα που δούλευαν καλά, δεν ήταν τα αυτιά, ούτε το στόμα, ήταν τα μάτια κι ευτυχώς που ήταν αυτά και βλέπαμε καλά τι γίνεται», είπε με νόημα ο κ. Κούνιο.

Μετά το τέλος του πολέμου το 1945, η οικογένειά του ήταν από τις λίγες που επέστρεψαν ζωντανές στη Θεσσαλονίκη από τα στρατόπεδα εξόντωσης. Ο ίδιος ασχολήθηκε με την οικογενειακή επιχείρηση με τα φωτογραφικά είδη, ενώ το κατάστημά του υπάρχει ακόμη και σήμερα στην οδό Κομνηνών.

«Όταν γύρισα, δεν μπορούσα να φανταστώ πια ότι θα παντρευόμουν, θα έβρισκα μία ωραία γυναίκα και θα κάναμε παιδιά», είπε, ενώ περίμενε το έκτο του δισέγγονο.

«Ποτέ ξανά» - Διεθνής Ημέρα Μνήμης για τα θύματα του Ολοκαυτώματος

Κατά τη διάρκεια του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, ο αριθμός των θυμάτων μόνο του εβραϊκού πληθυσμού στα ναζιστικά στρατόπεδα εξόντωσης, υπολογίζεται ότι άγγιξε τα έξι εκατομμύρια. Κάθε χρόνο στις 27/01 τιμάται η Διεθνής Ημέρα Μνήμης για τα θύματα του Ολοκαυτώματος. Ο κ. Κούνιο, τα χρόνια μετά την αιχμαλωσία του, επισκέφθηκε πολλές φορές το Άουσβιτς, καθώς όπως τόνισε ήθελε να μάθουν όλοι για αυτό.

Το μήνυμά της Ημέρας Μνήμης είναι δύο μικρές λέξεις. Ποτέ ξανά.

Στα 93 του, το μόνο που φοβάται, όπως είπε, είναι «οι παλαβοί και οι τρελοί άνθρωποι που σκέφτονται τον ναζισμό και που δεν αναλογίζονται τι έκανε ο Χίτλερ».

«Φανταστείτε ότι για αρκετό διάστημα, αφού φτάσαμε στην Ελλάδα, μιλούσαμε για όλο αυτό το κακό που έγινε και δε μας πίστευαν. Έπρεπε να γραφτούν τόσα πολλά βιβλία από Γερμανούς, για να καταλάβουν οι ίδιοι τι συνέβη. Ποιος θα μπορούσε να φανταστεί εξάλλου ότι οι Γερμανοί, αυτός ο πολιτισμένος λαός, θα έκανε όλα αυτά τα πράγματα; Το μόνο ευχάριστο, ας το πούμε ευχάριστο, είναι ότι ομολογούν ΝΑΙ, το κάναμε», δήλωσε ο Χάιντς Ντάριο Κούνιο στο star.gr.

ΠΗΓΗ: [Star.gr](https://www.star.gr), 27.1.2025